

Jacques Vriens

*En de groeten
van groep acht*

Van Holkema & Warendorf

*Voor Thea,
die zo vaak meeding op schoolkamp*

Winnaar van de Nederlandse Kinderjury

Achttiende herziene druk 2015

ISBN 978 90 00 36603 3

NUR 283

© 1994, 2015 Van Holkema & Warendorf
Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv,

www.de-leukste-kinderboeken.nl

www.jacquesvriens.nl

Dit boek is ook leverbaar als e-book: ISBN 978 90 475 2084 9

Tekst: Jacques Vriens

Omslagontwerp: Marieke Oele

Zetwerk binnenwerk: ZetSpiegel, Best

‘Zal ik springen, meester?’

Siem Terhorst klauterde achter zijn klas aan naar boven. Dertig kinderen en hun meester die de vuurtoren beklommen. Gegalm van opgewonden stemmen door het trappenhuis en het metalen geluid van voetstappen op de ijzeren treden.

‘Hé, schiet eens op!’

‘Je kunt hier door een raampje kijken.’

‘Ik dacht dat het veel hoger was.’

‘Doe niet zo achterlijk. Dit is toch hartstikke hoog.’

‘Niet duwen. Niet duwen.’

‘Meester, Marieke durft niet verder.’

Dan de zware stem van meester Siem: ‘Jongens, rustig aan. We hebben tijd genoeg. Marieke, wacht maar even tot ik bij je ben.’

Om boven te komen moest je steeds weer een nieuwe trap op, die uitkwam op een soort gangetje. Daar kon je een paar meter gewoon lopen, om dan weer de volgende trap te nemen.

Hijgend bereikte de meester een van de overloopjes. Marieke zat huilend op de grond. Jeroen en Gabi stonden bij haar.

Jeroen keek naar de meester en grinnikte. ‘Valt niet mee voor onze ouwe mees om een vuurtoren te beklimmen.’

‘Ja, ’t is goed met je,’ mompelde meester Siem en hij voelde dat hij boos werd. Anders kon hij er goed tegen als kinderen

grapjes maakten over zijn leeftijd, maar nu vond hij het vervelend.

Hoe lang beklom hij deze vuurtoren al? Twintig jaar? Vijfentwintig?

Ieder jaar ging hij naar het eiland met zijn groep acht, vlak voordat de kinderen afscheid namen van de basisschool. De vuurtoren was een vast onderdeel van het programma.

Voor het eerst in al die tijd had hij moeite met de tocht naar boven.

Verbaasd stond Jeroen naar hem te kijken. Waarom deed hun meester ineens zo knorrig?

Siem zag het. 'Je hebt gelijk, Jeroen. Opa Terhorst moet even uithijgen.'

Jeroen knikte. 'Opa Terhorst wordt een ouwe hijger.'

Meester schoot in de lach en ging naast Marieke op de grond zitten. 'Durf je niet meer?'

Met betraande ogen keek ze hem aan. Siem legde zijn arm om haar schouders. 'Ik vind het net zo goed eng, want ik heb ook hoogtevrees. Zullen we samen gaan?'

Ineens hoorden ze boven hun hoofd geschreeuw.

'Meester, kom gauw! Barend wil van de vuurtoren springen!

Hij zegt dat-ie kan vliegen. Je moet hem tegenhouden. Vlug!'

Het was de stem van Bregje.

Meester Siem dacht eerst dat het een grapje was, maar Bregje bleef krijsen. 'Mees! Kom nou! Barend is gek geworden!'

Siem stond op en stormde de trap op. Er leek geen eind aan te komen. Deze trap was veel langer dan al die andere. Hij nam nu twee treden tegelijk. Het zweet gutste langs zijn gezicht. Hoger, steeds hoger moest hij. Wanneer hield die trap op? Hij moest toch allang boven zijn? Hij kon bijna niet

meer en snakte naar adem. Even bleef hij staan. In zijn zij voelde hij een stekende pijn.

Dan een wanhopige stem: 'Kom nou, meester, alsjeblieft!' Hij moest verder, maar zijn benen leken wel van lood. Moeizaam trok hij zich langs de leuning naar boven. Hij kwam langzaam vooruit, te langzaam. 'Hij springt... hij springt... nee!'

Siem Terhorst schrok wakker. Hij was kletsnat van het zweet en voelde zich doodmoe. Het leek wel of hij zojuist echt de vuurtoren had beklommen.

In het donker graaide hij naar zijn bril en naar zijn horloge op het nachtkastje. Hij stootte tegen de beker met water en die viel met een klap op de grond. Pats!

'Klungel,' fluisterde Siem. Hij luisterde even naar de rustige ademhaling van zijn vrouw. Gelukkig, ze sliep door. Zat er nog veel water in de beker? Hij probeerde zich te herinneren of hij vannacht al wat gedronken had.

Opnieuw zocht hij naar zijn horloge en bril. Bijna halfvijf. Zo vroeg was hij anders nooit wakker. Het kwam vast door die afschuwelijke droom.

In al die jaren dat hij met zijn groep acht naar het eiland was geweest, had hij van alles meegemaakt: gebroken armen, fietsongelukken en kinderen die zoek waren, maar er was nog nooit iemand van de vuurtoren gesprongen.

Het wonderlijke was dat het leek of hij naar een film had liggen kijken van de vorige schoolreis. Het klopte allemaal precies. Alle kinderen uit zijn klas van verleden jaar deden mee. Marieke durfde inderdaad niet verder naar boven en de plagerige opmerkingen van Jeroen herinnerde hij zich

ook maar al te goed. Alleen dat gedoe met Barend was niet echt gebeurd. Op dat moment was de film veranderd in een nachtmerrie.

Siem zette zijn bril af en probeerde weer te slapen, maar de droom bleef door zijn hoofd spoken. Ineens herinnerde hij het zich. Toen ze vorig jaar boven op de vuurtoren stonden had Barend gezegd: ‘Zal ik springen, meester?’

‘Doe maar,’ had hij geantwoord. ‘Wat zal het dan rustig worden op jullie slaapzaal.’

Barend had net gedaan of hij over het hek wilde klimmen dat boven op de omloop van de vuurtoren stond. Meester had hem vastgegrepen, terwijl hij dramatisch riep: ‘Niet doen, mijn Barend. Blijf bij ons. Wij kunnen je niet missen met al je kapsones en je rare grappen.’

Barend had hem lachend aangekeken en geroepen: ‘Dank u, mijn redder, mijn held!’

Daarna had Siem hem losgelaten en gezegd: ‘Dat is dan vijf euro voor het redden.’

Bij het afscheid van school had Barend hem een envelop met vijf euro gegeven. ‘Ik moest nog afrekenen,’ had hij droog gezegd.

Dat was nu bijna een jaar geleden. Daarna was er een nieuwe groep acht gekomen en met hen zou hij vandaag naar het eiland gaan.

Siem draaide nog een paar keer van zijn ene zij op zijn andere.

Verdorie, hij wilde nog even slapen. Hij moest zorgen dat hij uitgerust was, als ze straks vertrokken. Het zou een zware dag voor hem worden, met een lange treinreis en daarna de oversteek met de boot. Hij keek weer op zijn horloge.

Tien over halfvijf. Dit werd niks. Hij kon beter naar beneden gaan en een kop thee zetten. Als hij een halfuurtje op was geweest, lukte het misschien wel.

Hij sloeg zijn deken terug en schoof zijn voeten in zijn pantoffels.

‘O nee!’ kreunde hij. Het leek wel of zijn klas, nog voordat ze vertrokken waren, de eerste grap met hem had uitgehaald. Zijn sloffen stonden vol water...

Het laatste schoolkamp

Meester Siem zat beneden in de kamer in zijn luie stoel. Hij had zijn pantoffels omgekeerd op de verwarming gelegd in de hoop dat ze droog zouden zijn voor hij vertrok. Op het eiland wilde hij ze niet missen.

Hij grinnikte. 'Ik word inderdaad een oude man. Zelfs mijn sloffen moeten mee. Nou ja, dan hebben ze iets om me mee te plagen.'

Hoeveel kinderen van zijn klas zouden al wakker zijn, omdat ze vandaag op schoolkamp gingen? Het leek wel of hij zelf ook zenuwachtig was. Dat was hem al jaren niet meer overkomen.

Kwam het misschien doordat het zijn allerlaatste kampweek was?

Binnenkort zou hij afscheid nemen van zijn school.

Hij vond het nog steeds fijn om met een klas kinderen op te trekken, dat wel. Maar als hij voor de zoveelste keer de breuken moest uitleggen, werd het steeds moeilijker er iets leuks van te maken en niet een of ander saai lesje af te draaien.

Zelfs zijn lievelingsvak geschiedenis kostte hem moeite. Wanneer hij eenmaal bezig was en als een echte toneelspeler hele stukken uit de geschiedenis voorspeelde, dan voelde hij weer even dat oude enthousiasme. De klas kon

ademloos toekijken als hij liet zien hoe in de Tweede Wereldoorlog een distributiekantoor door verzetsstrijders werd overvallen.

Maar na zo'n les was hij vaak doodmoe. Toch bleef hij zijn spannende verhalen vertellen, want hij vond dat ook deze klas daar recht op had. Wanneer had zijn vrouw Lidia voor het eerst iets in de gaten gekregen?

Dat was vorig jaar geweest, vlak voor het schoolkamp. Zijn groep acht was toen erg groot, dertig kinderen. Hij had er erg tegen opgezien om met dat hele stel op stap te gaan.

'Die kinderen moeten het gevoel hebben dat ze met hun opa over het eiland fietsen,' had hij tegen Lidia gezegd. Die was in de lach geschoten.

'Nou zeg, je bent pas tweeënzestig. Je kunt nog uren wandelen en een kunstgebit heb je ook nog niet.'

'En mijn haren dan? Zo grijs als een duif.'

'Maar je hebt wel véél haar. Hoewel, hier op je achterhoofd word je een beetje kaal.'

Lidia had hem een zoen gegeven op zijn kalende kruin.

'Maar misschien wordt het voor meester langzamerhand eens tijd om afscheid te nemen.'

Hij was geschrokken van die opmerking. Lidia zei hardop wat de laatste tijd wel vaker door zijn hoofd had gespoekt.

'Ach, ik zit gewoon te zeuren,' had hij snel geroepen.

Gelukkig was het vorig jaar allemaal meegevallen op het eiland. Vooral dankzij Tine, de moeder die nu al jaren mee-ging op schoolkamp. Haar kinderen zaten allang niet meer op school, maar ze bleef een trouwe begeleidster. Met haar humor en enthousiasme was de week omgevlogen.

Hij zag ineens Tine weer voor zich, die als een bezetene de halve klas achternazat omdat de meiden haar beautycase hadden gestolen. Tine en haar beautycase – dat rare blauwe koffertje met haar opmaakspullen – die ze ieder jaar meenam op schoolreis.

‘Om met mijn verblindende schoonheid die eilandbewoners plat te krijgen,’ zoals ze altijd zei.

Het koffertje was trouwens goed van pas gekomen op de laatste avond, toen ze de grote lelijkheidswedstrijd hielden. Tine had de hele klas opgemaakt en Barend was de uiteindelijke winnaar geworden, dankzij het badpak van Tine. Barend had allemaal kussens onder het badpak gepropt.

Meester Siem Terhorst schoot in de lach. Het beeld van Barend als een soort opgeblazen etalagepop stond hem nog helder voor ogen.

Het was vorig jaar een leuk kamp geweest, maar toch had hij na zijn terugkeer van het eiland de knoop doorgehakt.

Hij zou nog één jaar op school blijven en dan met vervroegd pensioen gaan. Dat jaar was nu bijna voorbij. Voor de laatste keer zou hij een groep acht ‘afleveren’, zoals dat zo zakelijk heette.

En wat voor groep! Het waren maar drieëntwintig kinderen, maar het leken er soms wel zesenvertig. Ze bruisten van levenslust.

Hij had dit jaar veel gelachen, maar af en toe moest hij de klas stevig aanpakken, want voor je het wist stond de boel op stelten. Hij moest dan flink mopperen om het hele stel weer in het gareel te krijgen.

Er waren ook een paar kinderen bij over wie hij zich zorgen maakte. Hoe zou het met Frans gaan op het eiland?

Frans was een vreemde stille jongen, met wie je niet snel contact kreeg. De klas had hem veel geplaagd.

‘Hé, slome duikelaar, zet je versnelling wat hoger!’

‘Fransje, neem toch een slok benzine. Dan loop je wat harder.’

En als het met gymnastiek weer eens niet lukte: ‘Ga jij maar meedoen met een slakkenrace. Win je tenminste ook een keer wat!’

Meestal begon Frans te huilen of liep de klas uit. Siem moest hem vaak in bescherming nemen.

De laatste maanden bleef Frans na schooltijd wel eens hangen om wat te kletsen. Langzaam maar zeker was meester Siem erachter gekomen dat Frans erg eenzaam was. Zijn ouders hadden een grote winkel die veel tijd in beslag nam. Hij moest zichzelf maar vermaken en speelde dan met zijn poppen op zijn kamer. Daar leefde hij in een fantasiewereld van ridders, jonkvrouwen en kastelen.

Maar hij durfde niemand van zijn klasgenoten uit te nodigen om bij hem te spelen: bang dat ze hem ook daarom zouden uitlachen.

Of het kwam doordat Frans zich beter op zijn gemak voelde in de klas, wist Siem niet, maar hij was de laatste maanden flinker geworden. Hij trok zich steeds minder aan van de plagerijen van zijn klasgenoten en liep niet meteen in tranen of boos de klas uit als iemand riep: ‘Kom op, Frans, een beetje actie!’

Maar zou hij zich ook zo sterk houden op het eiland? Daar waren ze de hele week dag en nacht bij elkaar.

En hoe zou het met Nadia gaan?

Meester was twee keer bij haar ouders geweest om hen ervan te overtuigen dat ze Nadia met een gerust hart konden laten vertrekken.

Nadia's ouders kwamen uit Marokko en hadden ontzettend veel moeite met het schoolkamp.

‘Weet u zeker dat de jongens en meisjes apart slapen?’ had haar moeder gevraagd.

‘Natuurlijk,’ was zijn antwoord geweest. ‘Ik kom al jaren in die kampeerboerderij. U hoeft echt niet bang te zijn.’

Haar vader had zich verontschuldigd. ‘Weet u, meester, hier in Nederland gaan jongens en meisjes zo vrij met elkaar om. Dat vind ik heel moeilijk.’

Opnieuw had de meester hen gerustgesteld.

Hij vroeg zich wel af hoe dat straks moest als de jongens stiekem naar de meiden slopen om te spoken. Maar dat zou hij dan wel zien. Desnoods spookte hij zelf mee, als Nadia maar mee mocht.

Haar ouders moesten er nog over denken en het was maar de vraag of Nadia straks inderdaad op het station zou staan.

Ook Michiel was bijna niet meegegaan.

De stoere Michiel, met de grootste mond van allemaal, was juist een van degenen die Frans altijd zo pestten.

Drie weken geleden was Michiels moeder bij hem gekomen en had verteld dat Michiel soms nog in bed plaste. Meester Siem was bijna in de lach geschoten, maar kon zich nog net goed houden. De grootste branieschopper van de hele school plaste in zijn bed.

Dit probleem had hij al vaker bij de hand gehad. Meestal

kon hij er voor het vertrek met de klas over praten. Er waren wel meer kinderen die er last van hadden als ze ergens lo-geerden. De rest van de groep deed daar dan niet moeilijk over.

Maar Michiel wilde voor geen goud dat de klas het wist, dus had meester beloofd dat hij het wel op het eiland zou oplossen.

En het heimwee van Willeke?

Ze was nog nooit zo lang van huis geweest. Meester had haar moeten beloven dat ze altijd naar huis terug kon als het niet zou gaan. Eerlijk gezegd dacht Siem Terhorst dat het veel meer het probleem van Willekes moeder was. Die had met tranen in haar ogen gezegd: ‘Ons Willeke heeft altijd heel gauw heimwee. Ik maak me zo’n zorgen over haar, meester. Ik zie haar de hele week niet.’ Voorlopig ging ze mee en daar was hij maar wat blij om. Hij zou haar niet willen missen met haar vrolijkheid en gekke invallen.

Ook Pieter was blij. ‘Goed gedaan, mees,’ had hij gezegd. Willeke en hij waren al jaren onafscheidelijk. Ze waren niet echt op elkaar, maar vanaf de kleutergroep trokken ze met elkaar op.

Siem dacht ook aan meneer Van Leur, de eigenaar van de kampeerboerderij op het eiland. Hij woonde een stukje van de boerderij vandaan en zorgde voor de warme maaltijden. De laatste jaren was Van Leur een beetje knorrig geworden. Gelukkig hadden ze niet echt veel met hem te maken, maar hij kon behoorlijk tekeergaan als er per ongeluk kinderen

door zijn tuin liepen, die grensde aan het terrein van de boerderij.

En Charlotte, hoe zou die zich gedragen? Als ze haar dag niet had, voelde ze zich steeds tekortgedaan en kon ze vreselijk lastig zijn.

En dan die mobieltjes en tablets. Ze hadden afgesproken dat iedereen die thuis zou laten. Alleen Siem en Tine zouden hun telefoon meenemen, voor het geval ze die nodig zouden hebben. Siem had ook nog zijn laptop ingepakt, zodat hij iedere dag een berichtje en wat foto's op de website van de school kon zetten. Zo bleven de ouders toch op de hoogte van hun avonturen.

Maar zouden alle kinderen zich wel aan de afspraak houden?

Siem zag Michiel er wel voor aan om zijn iPhone mee te nemen. In de klas was daar ook al vaker gedonder over geweest. Maar misschien zou hij het risico niet nemen, omdat Siem beloofd had niets over Michiels bedplassen te zeggen. Zo probeerde meester Siem zich alle kinderen van de klas voor de geest te halen. Arendjan, Govert, Annemarie, Dennis, Louise, Malou, Casper...

Hij moest weer in slaap gevallen zijn, want hij schrok wakker van zijn vrouw, die hem voorzichtig over zijn wang aaide. 'Slaap jij tegenwoordig hier?' vroeg ze.

Hij keek verbaasd om zich heen.

'Ik kon niet meer slapen en ik ben maar naar beneden gegaan.'

Toen Lidia naar de pantoffels op de verwarming wees, vertelde hij wat er gebeurd was.

‘De grappen beginnen al voordat de kinderen ze hebben bedacht.’

Lidia schoot in de lach. ‘Dat belooft nog wat te worden, straks op het eiland.’